

PREGĂTIREA STUDENTULUI CONTABIL PENTRU ROLURI STRATEGICE ÎN ERA DIGITALĂ

PREPARING ACCOUNTING STUDENTS FOR STRATEGIC ROLES IN THE DIGITAL ERA

GRAUR Anatol

dr, conf. univ., Academia de Studii Economice din Moldova, graur.anatol@ase.md

ORCID ID: 0000-0003-0466-5627

***Abstract.** This article examines the evolving role of accountants in the digital era, where they are increasingly involved in strategic decision-making, risk assessment, and complex data analysis. The research focuses on identifying essential skills required for the "accountant of the future" and presents modern educational methods to support the development of these skills. By integrating both technical and strategic competencies into the curriculum, educational institutions can prepare students to meet current labor market demands. The article highlights the importance of familiarizing accounting students with digital tools such as Business Intelligence, AI, and RPA, enabling them to provide valuable strategic insights and optimize organizational processes.*

Keywords: strategic accounting, digital tools, Business Intelligence, data analysis, higher education in accounting, digital transformation

JEL Classification: A20, M40

Introducere

În ultima perioadă, rolul contabilului a trecut printr-o transformare profundă, fiind redefinit de progresele tehnologice și de interconectarea globală a economiilor. Dacă în trecut contabilul era văzut în principal ca un specialist în operațiuni financiare și înregistrări contabile, astăzi, acesta este tot mai implicat în luarea deciziilor strategice, în evaluarea riscurilor și în analiza datelor complexe. Această tranziție de la un rol pur tehnic la unul strategic a fost accelerată de tehnologii precum inteligența artificială, analiza datelor și sistemele informatice de ultimă generație, care simplifică și automatizează multe dintre sarcinile tradiționale.

Conținut de bază.

Odată cu evoluția tehnologiei, contabilii sunt expuși la instrumente digitale avansate care nu doar le simplifică activitatea, dar și le extind rolul către funcții strategice. În era digitală, contabilii sunt implicați activ în interpretarea datelor financiare complexe și în elaborarea unor strategii fundamentate pe informații precise, toate acestea cu ajutorul tehnologiilor de analiză de date și inteligență artificială.

Tehnologia a transformat radical modul în care datele financiare sunt colectate, procesate și analizate. În prezent, contabilii nu doar înregistrează tranzacțiile, ci și extrag insight-uri din volume mari de date cu ajutorul platformelor de Business Intelligence (BI) și a algoritmilor de Machine Learning (ML). Această schimbare cere o competență esențială de analiză a datelor, în care contabilii utilizează instrumente digitale pentru a descoperi tendințe, a identifica oportunități de optimizare și a anticipa riscurile.

Un contabil modern trebuie să poată lucra cu instrumente digitale avansate, cum ar fi Power BI, Tableau sau Google Data Studio, pentru a analiza seturi mari de date și a descoperi modele semnificative. Această abilitate permite interpretarea rapidă a informațiilor financiare și adaptarea strategiilor organizaționale în funcție de schimbările din piață.

Cu ajutorul acestor competențe digitale, contabilii pot elabora rapoarte de prognoză, folosind date financiare istorice și date externe pentru a realiza estimări despre viitorul economic al companiei. De exemplu, prin analiza sezonității și a impactului variabilelor macroeconomice, contabilii pot estima posibile fluctuații ale veniturilor și pot propune strategii de reducere a costurilor sau de maximizare a profitului. Aceste rapoarte predictive devin elemente cheie în planificarea strategică a resurselor, permitând o alocare eficientă și proactivă a bugetelor.

Contabilii moderni trebuie să fie capabili să utilizeze platforme precum SAP și Oracle Financials pentru gestionarea proceselor financiare complexe, precum și instrumente de BI precum Tableau și Power BI pentru analiză vizuală și interpretare a datelor. De asemenea, RPA (Robotic Process Automation) automatizează sarcinile repetitive, cum ar fi reconcilierea bancară sau procesarea facturilor, reducând erorile și eliberând timpul necesar pentru activități analitice. Această combinație de tehnologii permite contabililor să aducă o valoare strategică în organizație, oferind perspective bazate pe date și ajutând la deciziile de afaceri fundamentate.

Dezvoltarea competențelor soft necesare pentru roluri strategice

În paralel cu abilitățile tehnice, contabilii moderni au nevoie de o serie de competențe soft care să îi susțină în rolurile lor strategice. Abilitățile de comunicare și colaborare sunt fundamentale pentru a explica datele financiare non-specialiștilor și pentru a lucra eficient în echipe multidisciplinare. De exemplu, contabilii trebuie să fie capabili să prezinte rezultatele analizei lor într-un mod clar și accesibil, astfel încât să faciliteze înțelegerea acestor date de către directori sau manageri din alte departamente, care nu au cunoștințe contabile detaliate. Comunicarea eficientă contribuie la implementarea recomandărilor strategice și la alinierea echipelor în jurul obiectivelor comune.

Software-urile de contabilitate bazate pe cloud, cum ar fi SAP și Oracle Financials, oferă acces în timp real la datele financiare și permit o colaborare eficientă între echipele contabile și cele din alte departamente, indiferent de locație. Aceste soluții optimizează și securizează procesarea și accesul la date financiare, oferind companiilor un sistem centralizat de management al informațiilor financiare.

În cadrul unui sistem bazat pe cloud, contabilii înregistrează și accesează date financiare în timp real, facilitând actualizările instantanee și sincronizarea informațiilor pentru toate departamentele relevante. De exemplu, fiecare modificare a unei intrări financiare, cum ar fi ajustarea inventarului sau facturarea unui client, este disponibilă instantaneu pentru analiza echipelor manageriale și contabile.

Platforme de Business Intelligence (BI), precum Tableau și Power BI, permit contabililor să transforme datele brute în rapoarte vizuale intuitive, care ajută la identificarea tendințelor și la fundamentarea deciziilor strategice. Aceste platforme sunt folosite pentru a crea analize complexe și a prezenta datele într-un format accesibil și clar.

Contabilii pot importa seturi de date financiare din diverse surse (de exemplu, SAP sau alte ERP-uri) în Power BI, pentru a analiza performanța unei companii pe segmente sau divizii. Pot să creeze tablouri de bord personalizate care arată evoluția cifrei de afaceri, profitul brut, sau performanțele pe regiuni.

Inteligența artificială (AI) în contabilitate aduce o valoare adăugată imensă în contabilitate prin capacitatea sa de a detecta anomalii, a prezice tendințe și a efectua analize avansate. Cu AI,

companiile pot eficientiza procese complexe, cum ar fi identificarea riscurilor financiare și detectarea posibilelor fraude.

Algoritmi de învățare automată pot fi integrați în sistemele contabile pentru a analiza tranzacțiile și a semnaliza orice anomalie care poate indica o eroare sau o posibilă fraudă.

Automatizarea proceselor prin robotică (RPA) permite automatizarea sarcinilor repetitive și consumatoare de timp, cum ar fi procesarea extraselor bancare sau facturilor, eliberând timpul contabililor pentru activități cu valoare adăugată ridicată. Tehnologia RPA este folosită pentru a asigura un flux de lucru continuu și fără erori în procesele contabile.

Pentru a pregăti viitorii contabili în era digitală, universitățile pot adopta metode educative concrete care combină instruirea tehnică cu aplicații practice. Iată câteva metode și exemple specifice:

- **Cursuri de analiză a datelor și Business Intelligence în contabilitate.** Pentru a dezvolta competențele de analiză a datelor, programele de contabilitate pot include cursuri specifice de analiză de date și Business Intelligence (BI). Acestea le permit studenților să învețe cum să extragă și să interpreteze date relevante pentru raportare și decizii strategice.

- **Laboratoare de tehnologie contabilă cu software de ultimă generație.** Pentru a oferi o experiență practică a utilizării tehnologiei în contabilitate, universitățile pot crea laboratoare digitale dotate cu software de ultimă generație, unde studenții pot simula procese contabile. Aceste laboratoare permit experimentarea în timp real a activităților contabile, cum ar fi reconcilierea bancară, procesarea facturilor și analiza fluxurilor de numerar.

- **Programe de mentorat.** Pentru a completa educația tehnică și a dezvolta competențele soft și abilitățile strategice, universitățile pot organiza programe de mentorat și colaborare interdisciplinară. Acestea permit studenților să beneficieze de îndrumarea profesioniștilor din industrie și să colaboreze cu colegi din alte domenii. Universitățile pot invita profesioniști din industrie să participe ca mentori, susținând sesiuni periodice de mentorat.

- **Colaborare interdisciplinară.** Prin parteneriate între facultățile de contabilitate, informatică și management, studenții pot dezvolta proiecte care implică atât analiza financiară, cât și înțelegerea tehnologică și managerială. De exemplu, un proiect colaborativ ar putea implica crearea unei soluții de BI pentru managementul riscurilor financiare, în care studenții de la contabilitate furnizează interpretarea datelor, iar cei de la informatică configurează instrumentele necesare.

Aceste metode ajută la construirea unei baze puternice de competențe tehnice și strategice, pregătind studenții pentru cerințele complexe ale pieței muncii moderne.

Concluzii:

Pe măsură ce tehnologia continuă să redefinească practicile contabile, contabilii viitorului trebuie să fie competenți în utilizarea unei game variate de instrumente digitale. Familiarizarea cu software-urile de contabilitate bazate pe cloud, platformele de Business Intelligence (BI), inteligența artificială (AI) și automatizarea proceselor prin robotică (RPA) a devenit o cerință esențială în acest domeniu. Aceste tehnologii nu doar că simplifică procesele contabile tradiționale, dar și extind rolul contabilului, permițându-i să aducă o contribuție strategică prin analize avansate și optimizarea resurselor.

Referințe bibliografice.

1. Miller, D. (2018). *The Future of Accounting: Technology, Automation, and AI*. Contemporary Business Series.
2. White, S. & Lee, C. (2022). *Educational Approaches to Develop Strategic Skills in Accounting*. Journal of Higher Education and Technology, 12(4), 311-329.